

BALIKESİR'İN ÇEVRE SORUNLARI

Şubat 2025

Serkan SARI

CHP Balıkesir Milletvekili

BALIKESİR'İN ÇEVRE SORUNLARI

Balıkesir, sahip olduğu doğal zenginlikler ve verimli topraklarla önemli bir ekosistem ve tarım merkezi olmasına rağmen, son yıllarda artan çevresel sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Sanayi, tarım, madencilik ve yoğun kentleşme gibi faktörler nedeniyle, hava, su ve toprak kirliliği ciddi boyutlara ulaşmıştır. Bunun yanı sıra, madencilik faaliyetleri ve doğal alanlar üzerindeki baskı, Balıkesir'in ekolojik dengesini tehdit eden başka bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

Balıkesir'deki çevre sorunlarını anlamak için, kentin başlıca çevresel tehditleri ayrıntılı bir şekilde ele almak gerekmektedir. Hava kirliliği, sanayi ve motorlu taşıtlardan kaynaklanan emisyonların etkisiyle özellikle kış aylarında artmaktadır. Su kirliliği, sanayi ve tarım faaliyetlerinden kaynaklanan atık sular nedeniyle Simav, Susurluk ve Gönen çayları gibi önemli su kaynaklarının kirlenmesine yol açmaktadır. Toprak kirliliği ise, kimyasal gübre ve pestisit kullanımının yaygın olması nedeniyle verimli tarım arazilerinde büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

Madencilik faaliyetleri, Balıkesir'in çevresel dengesini bozan en büyük faktörlerden biridir. Özellikle altın madenciliğinde kullanılan siyanür gibi kimyasallar, yeraltı sularını ve toprağı

kirleterek ekosistem üzerinde geri dönüşü olmayan tahribatlara neden olmaktadır. Bunun yanı sıra, madencilik atıklarının kontrolsüz bir şekilde doğaya bırakılması, bölgede yaşayan halk ve tarım faaliyetleri için büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Balya, İvrindi ve Havran bölgelerinde yürütülen madencilik faaliyetleri, çevreye verdiği zarar nedeniyle yoğun tartışmalara neden olmaktadır.

Marmara Denizi ve Edremit Körfezi'nde görülen kirlilik sorunları, özellikle sanayi atıkları ve turizm kaynaklı evsel atıklar nedeniyle giderek artmaktadır. Müsilaj gibi çevresel felaketler, deniz ekosistemini ve balıkçılık faaliyetlerini olumsuz yönde etkilemektedir. Kapıdağ Yarımadası ve Kazdağları gibi ekolojik açıdan kritik bölgeler, kontrolsüz madencilik faaliyetleri ve yapılaşma baskısı nedeniyle yok olma tehdidi altındadır.

Tüm bu sorunlar göz önüne alındığında, Balıkesir'in doğal kaynaklarını korumak ve gelecek nesillere sağlıklı bir çevre bırakmak için acil önlemler alınması gerekmektedir. Çevresel sürdürülebilirliği sağlamak için daha etkin denetimler, modern atık yönetim sistemleri ve çevre dostu politikalar geliştirilmelidir. Aksi takdirde, Balıkesir'in doğal güzellikleri ve ekolojik dengesi geri dönüşü olmayan bir şekilde zarar görebilir.

Serkan SARI

CHP Balıkesir Milletvekili

1. HAVA KİRLİLİĞİ

- **Kaynaklar:** Isınma amaçlı yakıt kullanımı, sanayi tesisleri, motorlu araçlar ve taş ocakları.
- **Yoğun Dönemler:** Kış aylarında ve yoğun trafik saatlerinde hava kirliliği artmaktadır.
- **Ölçüm ve Denetim:** Beş hava kalitesi izleme istasyonu bulunmaktadır.

Hava Kalitesi ve Ölçümler

Balıkesir'de hava kalitesi izleme istasyonları beş farklı bölgede (Balıkesir Merkez, Balıkesir Trafik, Bandırma, Erdek ve Edremit) bulunmaktadır. Bu istasyonlarda **PM10, PM2.5, CO, NO2, NOx, NO, O3 ve SO2** gibi kirletici parametreler ölçülmektedir.

Ölçümler sonucunda, **PM 10 (partikül madde) değerlerinin** özellikle kış aylarında yüksek olduğu tespit edilmiştir. Hava kalitesini etkileyen başlıca faktörler **ısınma amaçlı yakıt kullanımı, sanayi faaliyetleri ve motorlu taşıtlardan kaynaklanan emisyonlar**dır.

Tehlikeler ve Riskler

- **Kükürt dioksit (SO2)** solunum yolları hastalıklarını tetikleyebilir ve asit yağmurlarına neden olabilir.
- **Azot oksitler (NOx)** hava kalitesini olumsuz etkileyerek astım ve solunum hastalıklarına yol açabilir.
- **Ozon (O3)** seviyelerinin yükselmesi, insan sağlığı üzerinde olumsuz etkilere neden olmakta ve tarımsal üretimi de etkileyebilmektedir.
- **PM10 ve PM2.5** gibi partikül maddeler, akciğerlere nüfuz ederek kalp ve solunum hastalıklarını artırabilir.
- **Tehlike Seviyesi:** Ölçümlere göre 301-500 arasında bir hava kirliliği endeksi "Tehlikeli" olarak değerlendirilmekte ve herkesin ciddi sağlık etkileri yaşayabileceği belirtilmektedir.

Balıkesir'deki hava kirliliğinin özellikle **kış aylarında ve sabah-akşam saatlerinde trafik yoğunluğu nedeniyle arttığı** tespit edilmiştir. Kentin doğu ve batı bölgelerinde daha düşük hava kirliliği seviyeleri gözlemlenmiştir.

2. SU KİRLİLİĞİ

- **Endüstriyel Kaynaklar:** Zeytin işleme, süt ve gıda üretimi, deri sanayi ve enerji üretimi su kirliliğine sebep olmaktadır.
- **Atıksu Yönetimi:** Yılda 68.272.520 m³ atıksu alıcı ortama deşarj edilmektedir.

Simav Çayı

- **Kirlilik Kaynakları:** Tarım faaliyetlerinden kaynaklanan gübre ve pestisit kalıntıları, evsel ve endüstriyel atıksular.
- **Atıksu Deşarjı:** Simav Çayı'na çeşitli sanayi tesislerinden kaynaklanan atık sular bırakılmaktadır.

Susurluk Çayı

- **Kirlilik Kaynakları:** Süt ve gıda üretim tesisleri, hayvancılık faaliyetleri ve evsel atıklar.
- **Atıksu Deşarjı:** Susurluk Çayı'na fiziksel, biyolojik ve kimyasal arıtmadan geçen atık sular bırakılmaktadır.

Gönen Çayı

- **Kirlilik Kaynakları:** Deri sanayi tesisleri, tarımsal faaliyetler ve kimyasal atıklar.
- **Atıksu Deşarjı:** Gönen Çayı'na büyük ölçekli sanayi tesislerinden arıtılmış atık sular bırakılmaktadır.

Marmara Denizi Kirliliği

- **Sanayi Kaynaklı Kirlilik:** Bandırma, Erdek, Gönen ve Marmara ilçelerindeki sanayi tesislerinden ve yerleşimlerden gelen atıksular doğrudan veya dolaylı olarak Marmara Denizi'ni kirletmektedir.
- **Turizm ve Evsel Atıklar:** Yaz aylarında turizm faaliyetleri nedeniyle evsel atık miktarı artmaktadır. Kış aylarında ise zeytinyağı üretiminden kaynaklanan zeytin karasuyu ciddi bir kirlilik kaynağıdır.
- **Özel Çevre Koruma Alanı:** Marmara Denizi ve Adalar bölgesi, özel çevre koruma alanı ilan edilmiştir.

Müsilaj (Deniz Salyası) Sorunu

- **Nedenleri:** Müsilaj, deniz suyundaki **fosfor ve azot gibi besin maddelerinin aşırı artışı**, **deniz suyu sıcaklığının yükselmesi** ve **su hareketliliğinin azalması** nedeniyle oluşmaktadır.
- **Etkileri:**
 - Balıkçılık faaliyetlerini olumsuz etkilemiş ve **balık popülasyonlarında azalma** yaşanmıştır.
 - **Deniz tabanında oksijen seviyeleri düşerek ekosistemde bozulmalara yol açmıştır.**
 - **Turizm sektörü olumsuz etkilenmiş**, kıyılarda görülen müsilaj birikimi nedeniyle deniz suyu kalitesi düşmüştür.
- **Alınan Önlemler:**
 - **Atıksu arıtma tesislerinin etkinliği artırılmış** ve endüstriyel tesislerin denetimi sıkılaştırılmıştır.
 - **Deniz yüzeyinden müsilaj temizleme çalışmaları yapılmıştır.**
 - **Deniz kirliliğini azaltmaya yönelik politika ve yönetmelikler** güncellenmiştir.

Edremit Körfezi Kirliliği

- **Kaynaklar:** Edremit Körfezi'ne atıksu deşarjı yapan tesisler bulunmaktadır. **Burhaniye, Altınoluk ve Zeytinli gibi bölgelerde yer alan atıksu arıtma tesisleri, Edremit Körfezi'ne doğrudan deşarj yapmaktadır.**
- **Ekolojik Kalite Durumu:** 2018-2023 yılları arasında yapılan ölçümlere göre Edremit Körfezi'nin **ekolojik kalite durumu "iyi" olarak değerlendirilmiştir.**
- **Kirlilik Kaynakları:**
 - **Turizm kaynaklı evsel atıklar:** Yaz aylarında turizm faaliyetleri nedeniyle evsel atık miktarı artmaktadır.
 - **Zeytinyağı üretimi kaynaklı zeytin karasuyu:** Kış aylarında önemli bir çevresel sorun oluşturmaktadır.
 - **Tarım kaynaklı kirlilik:** Zeytin tarımı ve kimyasal gübre kullanımı bölgedeki su kaynaklarında kirliliğe yol açmaktadır.

- Edremit Körfezi'nin ekolojik kalitesi halen "iyi" seviyede olmasına rağmen, atık deşarjları, turizm kaynaklı atıklar ve zeytin işleme tesislerinden gelen karasu kirliliği büyük bir çevresel tehdit oluşturmaktadır. Bu nedenle, atıksu arıtma tesislerinin etkinliğinin artırılması, sanayi ve tarım kaynaklı kirliliğin kontrol altına alınması ve deniz ekosisteminin korunması için daha sıkı çevre politikalarının uygulanması gerekmektedir.
- **Atıksu arıtma tesislerinin kapasitesinin artırılması ve modernizasyonu** gerekmektedir.
- **Zeytin karasuyu yönetimi ile ilgili daha etkin düzenlemelerin uygulanması** önerilmektedir.
- **Turizm sezonunda atık yönetiminin daha etkin hale getirilmesi** gerekmektedir.

3. TOPRAK KİRLİLİĞİ

- **Kirlenmiş Alanlar:** Sanayi kazaları ve kimyasal dökülmeler nedeniyle toprak kirliliği meydana gelmiştir.
- **Tarım Kaynaklı Kirlilik:** Kimyasal gübre ve pestisit kullanımı yaygındır.

I- Toprak Kirliliği ve Tarımsal Olumsuzluklar

Balıkesir'de 3 önemli toprak kirliliği tespit edilmiştir:

- **Altreyül ilçesinde** motorin yüklü tankerin devrilmesi sonucu **toprak kirliliği** meydana gelmiştir.
- **Bandırma'da** Karbio Enerji ve Organik Gübre Üretim Sanayi tesisinde **Demir III Klorür tankı patlaması**, toprağa zarar vermiştir.
- **Egekok Tarımsal Enerji firmasından** kaynaklanan kimyasal sızıntılar toprağa karışmıştır.

II- Tarımsal Kirlilik ve Kimyasal Kullanımı

Balıkesir'de **tarımda yoğun kimyasal kullanım** toprak kirliliğini artırmaktadır. 2023 yılında **ticari gübre kullanım alanı 385.096 hektar** olarak belirlenmiştir.

- **Nitrat içeren gübreler:** 14.147 ton.
- **Nitrat içermeyen gübreler:** 33.309 ton.
- **Toplam kimyasal gübre tüketimi:** 47.456 ton.

Tarımda **kimyasal ilaçlar** da yaygın şekilde kullanılmaktadır:

- **İnsektisitler (Böcek ilaçları):** 125 ton (189.262 hektarda kullanılmıştır).
- **Herbisitler (Ot öldürücüler):** 413 ton (258.247 hektarda kullanılmıştır).
- **Fungisitler (Mantar öldürücüler):** 345 ton (60.094 hektarda kullanılmıştır).

Bu kimyasallar, **toprak ve su kaynaklarında kalıntı bırakarak ekosisteme zarar vermektedir.**

4- MADENCİLİK KAYNAKLI ÇEVRE SORUNLARI

Balıkesir’de madencilik faaliyetleri **toprak, su ve hava kirliliği** açısından büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Özellikle ağır metal kirliliği, madencilik atıkları ve asidik maden drenajı **bölgede ciddi çevresel sorunlara yol açmaktadır.**

Madencilik Faaliyetlerinden Kaynaklanan Atıklar

- 2022 yılında Balıkesir’de madencilikten kaynaklanan toplam atık miktarı 8.342.249 ton olarak kaydedilmiştir.
- Çinko-Kurşun-Bakır madenlerinden kaynaklanan atık miktarı: **991.252 ton/yıl.**
- Altın-Gümüş madenlerinden kaynaklanan atık miktarı: **7.349.960 ton/yıl.**
- Demir madenciliğinden kaynaklanan atık miktarı: **7.037 ton/yıl.**

Maden Atık Depolama ve Rehabilitasyon Durumu

- **5 adet aktif maden atık depolama tesisi** (atık barajı, yığın liçi, pasa depolama alanı) bulunmaktadır.
- **57 adet inert maden atık depolama tesisi** faaliyettedir.
- **2 adet kapatılmış ve rehabilite edilmiş maden atık sahası** bulunmaktadır.

Madencilik Kaynaklı Su Kirliliği

- Ağır metaller (kurşun, çinko, bakır) su kaynaklarına karışarak içme suyu ve tarımsal sulamayı tehdit etmektedir.
- Asidik maden drenajı nedeniyle pH değeri düşen sular, yer altı su kaynaklarını ve yüzey sularını kirlenmektedir.
- Maden atıkları nedeniyle özellikle **Balya ve İvrindi** ilçelerindeki su kaynaklarında ağır metal kirliliği tespit edilmiştir

İlçelere Göre Madencilik Kaynaklı Çevresel Sorunlar

100 Yılı Aşan Kirlilik ve Balya

- **Kurşun ve çinko madenciliği nedeniyle toprakta ağır metal birikimi yüksektir.** (Fransızlardan kalma kurşun madeni)
- **Asidik maden drenajı nedeniyle yer altı suları kirlenmektedir.**
- Balya ilçesi geçmişte önemli bir maden merkezi olarak kullanılmış ve kurşun, çinko, bakır gibi metallerin çıkarıldığı bölgelerden biridir.
- **Eski madencilik faaliyetleri sonucunda bölgede ağır metal kirliliği ve asidik maden drenajı gibi çevresel sorunlar gözlemlenmektedir.**
- **Madencilik faaliyetlerinin sürdüğü dönemlerde doğaya bırakılan atıklar nedeniyle, toprağın metal içeriği yüksek seviyelere ulaşmıştır.**
- **Bölgedeki eski maden sahalarının rehabilite edilmesi için çevresel projeler geliştirilmesi gerekmektedir.**
- Maden atıkları ve işlenmiş cevher kalıntıları, bölgedeki toprak ve su kaynaklarını etkilemektedir.

İvrindi

- Altın madenciliği faaliyetleri nedeniyle siyanür riski bulunmaktadır.
- Yığın liçi yöntemiyle yapılan madencilik faaliyetleri ekosistemi olumsuz etkilemektedir

Bigadiç

- Bor madenciliği faaliyetleri nedeniyle su kaynaklarında bor kirliliği tespit edilmiştir.
- Sanayi atıkları toprak kirliliğine neden olmaktadır.

Sındırgı ve Dursunbey

- Ormancılık ve madencilik faaliyetleri nedeniyle erozyon riski yüksektir.
- Ormanlık alanların yok edilmesi toprak verimliliğini olumsuz etkilemektedir

Altın Madenciliği ve Çevresel Etkileri

Balıkesir'deki altın madenciliği faaliyetleri, özellikle **İvrindi ve Havran** bölgelerinde, su kaynaklarını, tarımı ve ekosistemleri olumsuz etkilemektedir. Siyanür kullanımı, ağır metal kirliliği ve ekolojik tahribat büyük riskler oluşturmaktadır. Bu nedenle, madencilik faaliyetlerinin sıkı denetim altına alınması, çevresel etkilerin minimize edilmesi ve alternatif teknolojilerin kullanılması gerekmektedir. **Siyanür liçi yöntemiyle yapılan madencilik faaliyetleri**, bölgedeki su kaynakları, toprak yapısı ve ekosistem üzerinde önemli tahribatlara yol açmaktadır.

- Altın madenciliği atıkları: **7.349.960 ton/yıl**.
- Siyanürlü liç yöntemiyle yapılan işlemler, **yer altı sularına karışarak ekolojik dengeleri bozma potansiyeline sahiptir**.

Siyanür Kirliliği ve Riskleri

- Siyanür, altın ayrıştırma sürecinde kullanılan tehlikeli bir kimyasaldır ve yanlış yönetildiğinde su kaynaklarını kirletebilir.
- **İvrindi ve Havran bölgelerindeki su havzaları**, madencilik nedeniyle siyanür kirliliği riski altındadır.
- **Siyanürlü atıkların depolanması sırasında oluşabilecek sızıntılar**, tarımsal alanlar ve içme suyu kaynaklarını olumsuz etkilemektedir.

Toprak ve Su Kirliliği

- Altın madenciliği sırasında açılan devasa çukurlar, toprağın verimliliğini yok etmekte ve su kaynaklarına ağır metallerin karışmasına sebep olmaktadır.
- Bölgede yaşayan halkın tarımsal üretimi ve hayvancılığı olumsuz etkilenmektedir.
- Altın madenciliği sonrası bölgede rehabilitasyon çalışmaları yetersiz kalmaktadır

Ekosistem Tahribatı ve Orman Kaybı

- Kazdağları bölgesinde yapılan altın madenciliği faaliyetleri nedeniyle büyük ölçekli orman kesimi yapılmıştır.
- Bitki örtüsünün yok edilmesi, bölgedeki endemik türlerin habitat kaybına uğramasına yol açmaktadır.

Öneriler:

- Siyanür liçi yönteminin daha güvenli teknolojilerle değiştirilmesi gerekmektedir.
- Atık su arıtma tesisleri ve ağır metal filtrasyon sistemleri kurulmalıdır.
- Madencilik sonrası ekolojik rehabilitasyon çalışmaları artırılmalıdır.
- Altın madeni faaliyetleri için çevresel etki değerlendirme (ÇED) raporlarının sıkı denetlenmesi gerekmektedir.
- Bölge halkının bilinçlendirilmesi için eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.

5- DEPREM BÖLGESİNDE FAY HATLARININ ÜZERİNDE SİYANÜRLE ALTIN MADENİ İŞLETMECİLİĞİNİN TEHLİKELERİ

İVRİNDİ – ALTIEYLÜL

Bilindiği üzere, CVK Madencilik A.Ş. tarafından Balıkesir İvrindi ve Altieylül ilçelerinde en az 16 köyü yakından etkileyecek olan altın madeni projesi, yöre halkımızın büyük tepkisine yol açmıştır.

CVK Madencilik AŞ'ye ait Altın, Bakır Maden Ocağı Kapasite Artışı Hazır Beton Tesisi ve Cevher Zenginleştirme-Atık Depolama Tesisi projelerine verilen "ÇED olumlu" kararlarının iptali istemiyle ilgili hukuk süreci devam etmektedir.

En önemli ve en büyük tehlike depremdir.

Balıkesir'de 20 adet aktif diri fay hattı vardır. Bunlardan biri de MTA haritasında da gösterildiği üzere **Gökçeyazı Fay** hattıdır. Her an deprem üretebilecek bu fay, altın madeninin depolama alanı olarak kullandığı alanın alt kısmından geçmektedir. Bölgede meydana gelecek bir deprem, yine bölgede siyanürlü altın madeninden kaynaklı olarak büyük bir tehlikeye yol açabilecek niteliktedir.

ÇED kararı davası sürerken Cumhurbaşkanı imzasıyla, Ekim ayında köylülerimizin atadan deden kalma tarlaları için 10 alanda acele kamulaştırma kararı çıkarıldı. Bu karar kapsamında, köylülerimizin atalarından bu yana kullandıkları, ekip biçtikleri tarlalar ve fıstık çamları ne yazık ki maden şirketine peşkeş çekildi. Balıkesir İvrindi İlçesi Gökçeyazı Mahallesi'nde 6, Altıeylül İlçesi Sarıalan Mahallesi'nde 4 olmak üzere 10 tarla, altın maden şirketine açık ocak ve atık barajı alanı olarak verildi. Bunun adı gasptır! Köylümüzün rızası, onayı alınmadı. Ama malları elinden alınacak.

BALYA

Bir başka altın madeni işletme projesi de Balya'dadır.

Beş Diri Fay Hattının Ortasında Siyanürlü Altın Madeni Büyük Bir Risktir

ÇED başvuru dosyasında depremsellik konusu detaylı şekilde ele alınmıştır.

- Proje alanı, **Türkiye Deprem Haritası'na göre yüksek riskli bir bölgede bulunmaktadır. Fay hatlarına yakınlığı ve tarihsel deprem kayıtları bu durumu desteklemektedir.**
- **AFAD Deprem Tehlike Haritası'na göre**, proje alanının bulunduğu Balıkesir ili, yer ivmesi 0.4g'den düşük bir bölgede yer almaktadır.
- Ayrıca, proje sahası yakınlarında 1900 yılından itibaren kaydedilen depremlerin şiddetinin 6'nın altında olduğu belirtilmiştir.
- **Balıkesir İli Aktif Fay Haritası'nda belirtilen segmentlere yakınlık, altın madeni projesinin çok ciddi bir risk alanında olduğunu göstermektedir.**
- Aktif fay haritaları ve bölgedeki deprem riskine dair ayrıntılar ÇED Raporunda **Şekil II.11 Balıkesir İli Aktif Fay Haritası'nda** sunulmuştur. (syf: II-22)
- Şamlı Fayı 1,6 Km
- Havran-Balya Fay Zonu 9,6 Km
- Balıkesir Fayı 19 Km
- Pazarköy Fayı 22,9 Km
- Eybek Fayı 26,1 Km

YIKIM VE ÖLÜM OLURSA HESABINI KİM VERECEK?

Doğa, insanın hoyrat elleriyle şekillendirilmeye çalışıldığında çoğu zaman intikamını alır. Ancak bazı hataların bedeli, sadece hatayı yapanın değil, masum insanların da hayatına mal olabilir. Deprem kuşağında yer alan bir ülkede siyanürle altın madenciliği yapmak, adeta doğaya karşı bir meydan okuma, gelecek nesillere bırakılacak bir felaketin kapısını aralamaktır. Siyanür, madencilik sektöründe altını cevherden ayırmak için kullanılan son derece zehirli bir kimyasaldır. Üstelik bir bölge fay hattı üzerinde bulunuyorsa, bu ölümcül maddenin doğaya karışma ihtimali korkutucu bir biçimde artar.

Balıkesir'in bu verimli topraklarında deprem olduğunda, maden sahasındaki siyanür havuzlarının duvarları çatlayabilir, atık barajları yıkılabilir. Zehirli siyanür, toprağa ve yeraltı sularına karışarak geri döndürülemez bir yıkıma neden olabilir. İçme suyu kaynaklarının zehirlenmesi, sadece maden sahasının yakınındaki insanları değil, kilometrelerce ötedeki yerleşim yerlerini de tehdit eder. Birkaç gramı bile insan için ölümcül olan bu madde, toprağa sızdığı anda yıllarca kalıcı bir kirliliğe yol açar. Tarım alanları birer birer verimsizleşirken, içme suyu kuyularından ölüm akmaya başlar.

Böyle bir facianın gerçekleşmesi için büyük bir felakete bile gerek yoktur. Ufak bir sarsıntı, hafif bir toprak kayması, siyanürlü atıkların bulunduğu barajların çatlmasına neden olabilir. Peki sonra ne olacak? Bölgedeki insanlar kanserle, sinir sistemi rahatsızlıklarıyla, solunum yolu hastalıklarıyla boğuşacak. Zehirli atıklar önce toprağa, sonra tarım ürünlerine karışacak. Çiftçiler tarlalarını ekemeyecek, hayvanlar ölmeye başlayacak, suya karışan siyanür yüzünden balıklar birer birer kıyıya vuracak. Çocuklar, daha dünyaya gözlerini yeni açmış bebekler, annelerinin sütüyle bile bu zehri alacak.

Üstelik mesele yalnızca sağlıkla sınırlı değil. Deprem sırasında zayıflayan yeraltı yapısı, madenciliğin açtığı devasa boşluklar nedeniyle çökebilir. Yerleşim yerleri, bu bilinçsiz kazılar yüzünden bir anda toprağa gömülebilir. İnsanlar, gözleri önünde yitip giden sevdiklerine tanık olabilir. Herkes, madencilik uğruna doğanın nasıl vahşice tahrip edildiğini, rant için nasıl göz göre göre bir felakete davetiye çıkarıldığını görecek. Ama iş işten geçmiş olacak.

Balıkesir halkı, geçim kaynaklarını kaybedecek. Tarım yapamayacaklar, hayvancılık bitme noktasına gelecek, doğayla iç içe yaşayan topluluklar yavaş yavaş göç etmeye başlayacak. Kendi topraklarında yaşayamayan insanlar, başka yerlere sığınmaya çalışacak. Boşalan köyler, terk edilmiş evler, bir zamanlar bereket fıskırان topraklar... Hepsi zehirle dolup taşacak.

Ve tüm bunlar, kısa vadeli ekonomik kazanç uğruna feda edilecek. Altın madeni sahipleri kârlarına kâr katarken, doğa ve insanlar ölümle yüzleşecek. Ancak doğanın intikamı ağır olur. Bir gün, o kazılan topraklar çökerek sadece yer altındaki altını değil, bu vurdumduymazlığı da yutacak. Ama o zamana kadar kaç can gidecek, kaç hayat mahvolacak? **İşte en acı soru bu.**

A- Kapıdağ Yarımadası Çevre Sorunları

- Orman Tahribatı ve Doğal Alan Kaybı: Kapıdağ Yarımadası, orman varlığı açısından zengin olmasına rağmen, insan etkisiyle doğal yapısında tahribat yaşanmaktadır.
- Su Kirliliği: Bölgedeki zeytin işleme ve balıkçılık faaliyetleri nedeniyle kıyı ekosisteminde kirlilik meydana gelmektedir.
- Turizm ve Yapılaşma Baskısı: Kıyı bölgelerinde turizm faaliyetleri nedeniyle yapılaşma baskısı artmaktadır. Bunun sonucunda orman ve sulak alan kaybı yaşanmaktadır.

B- Kazdağları Çevre Sorunları

- Biyolojik Çeşitlilik: Kazdağları, 1000'den fazla bitki taksonuna ev sahipliği yapmaktadır. Bunlardan 32'si sadece Kazdağları'nda endemik olup, 48'i Türkiye'ye özgü türlerdir.
- Koruma Statüsü: Kazdağları, WWF tarafından Önemli Bitki Alanı ilan edilmiştir ve çeşitli doğal sit alanları kapsamında korunmaktadır.

a) Madencilik Faaliyetleri ve Orman Tahribatı

- o Madencilik projeleri nedeniyle büyük alanlarda orman tahribatı yaşanmaktadır. Kazdağları'nda altın ve metalik madencilik projeleri için açılan alanlar, ekolojik dengeyi tehdit etmektedir.
- o Ağaç kesimleri ve su kaynaklarının kirlenmesi en büyük sorunlardan biridir.
- o Orman yangınları ve doğaya verilen zarar nedeniyle ekosistem bozulmaktadır.

b) Su Kirliliği

- o Kazdağları'ndan beslenen dereler ve akarsular, madencilik faaliyetleri ve tarımsal ilaçların etkisiyle kirlenmektedir.

c) Turizm ve Yapılaşma Baskısı

- o Kazdağları çevresinde kontrolsüz yapılaşma, doğal ekosistemlerin bozulmasına neden olmaktadır.
- o Doğal yaşam alanlarına zarar veren turizm tesisleri ve enerji projeleri, bölgedeki flora ve fauna üzerinde olumsuz etkiler yaratmaktadır.

6- SONUÇ

Balıkesir, sahip olduğu doğal kaynaklar ve tarım alanları ile önemli bir ekolojik ve ekonomik potansiyele sahiptir. Ancak, hava, su, toprak ve madencilik kaynaklı kirlilik gibi çevresel sorunlar bu potansiyeli tehdit etmektedir.

- **Hava Kirliliği:** Isınma amaçlı yakıt kullanımı, sanayi faaliyetleri ve motorlu araç emisyonları nedeniyle kış aylarında ciddi bir sorun oluşturmaktadır.
- **Su Kirliliği:** Endüstriyel ve tarımsal atıklar, çay ve dereleri kirleterek hem insan sağlığını hem de ekosistemi tehdit etmektedir.
- **Toprak Kirliliği:** Kimyasal gübre ve pestisit kullanımı, madencilik atıkları ve sanayi kazaları, tarım alanlarının verimliliğini düşürmektedir.
- **Madencilik Kaynaklı Kirlilik:** Altın, bor, demir, çinko ve diğer madenlerin çıkarılması ekosistemi ciddi oranda tahrip etmektedir. Siyanürle altın madenciliği ise en çok tartışılan çevresel tehlikeler arasındadır.
- **Deprem Riski ve Madencilik:** Balıkesir'in aktif fay hatlarına sahip olması, siyanürle madencilik faaliyetlerinin daha da büyük bir risk oluşturmalarına neden olmaktadır. Olası bir deprem durumunda atık barajlarının yıkılma riski, çok ciddi bir ekolojik felaketin kapısını aralayabilir.